

Sygn. akt *IV U 621/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. do SO Beata Bury

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Pokrzywa

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2020 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku **A. K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o rekompensatę

na skutek odwołania **A. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 30.04.2020 r. znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 30.04.2020 r., znak: (...)w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy **A. K. prawo do rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 01.02.2020r.,**

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz wnioskodawcy **A. K. kwotę 180,00 zł (słownie: sto osiemdziesiąt złotych 0/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.-**

Sygn. akt IV U 621/20

UZASADNIENIE

do wyroku z dnia 23 listopada 2020 r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 kwietnia 2020 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił **A. K.** przyznania rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że wnioskodawca nie spełnił warunków z art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, albowiem nie posiada 15-letniego stażu pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dla pracowników kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji oraz dozoru inżynieryjno-technicznego (wykonywanego na różnych szczeblach zarządzania) wymagania określone w Wykazie A dział XIV poz. 24, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, oznaczają konieczność stałego i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, przebywania w środowisku pracy, w którym zatrudnieni są pracownicy

wykonywający prace w szczególnych warunkach, ponieważ właśnie te warunki zadecydowały o umieszczeniu danej pracy w wykazie. W przypadku pracowników dozoru inżynieryjno-technicznego wyższego szczebla wykonywanie jakichkolwiek innych prac np. o charakterze administracyjno-biurowym, typowych dla pełnionej funkcji lub przebywania w czasie zmiany roboczej z dala od stanowisk pracy wymienionych w wykazie, decyduje o niezaliczeniu danej pracy do prac wykonywanych w szczególnych warunkach. Jak wynika z akt rentowych, w okresie od 1 lipca 1980 r. do 15 maja 1986 r. i od 1 stycznia 1989 r. do 12 lutego 1996 r. A. K. był zatrudniony w (...) - (...) sp. z o.o. na stanowisku: formierz, odlewnik, wytapiacz metali, mistrz oraz kierownik - dozór inżynieryjno-techniczny wymieniony w wykazie A dział XIV pkt 24. W powyższym świadectwie brak stwierdzenia czy stanowisko pracy, które zajmował wnioskodawca znajdowało się w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach. Wnioskodawca ponadto nie oświadczył się, czy w zakresie obowiązków kierownictwa występowały wyłącznie zadania związane z bezpośrednim nadzorem stanowisk wymienionych w wykazie, tj. czy w zakresie obowiązków wnioskodawca miał np. czynności administracyjno-biurowe, czy stanowisko znajdowało się w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, czy miał wydzielone pomieszczenie oraz czy w zakładzie pracy funkcjonował dwuszczeblowy nadzór, a jeżeli tak, to kto sprawował bezpośredni czy pośredni nadzór.

Wnioskodawca A. K. odwołał się od powyższej decyzji i wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do rekompensaty. W odwołaniu podniósł, że celem rekompensaty jest zapewnienie pracownikom uzyskania odszkodowania za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, jak również emerytury pomostowej. W okresie od 1 lipca 1980 r. do 15 maja 1986 r. oraz od 1 stycznia 1989 r. do 12 lutego 1996 r. ww. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał czynności wyłącznie zaliczane do prac w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A dział III poz. 43 pkt 1, 4 i 17 oraz dział XIV poz. 24 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. Ubezpieczony pełnił stale i w pełnym wymiarze czasu pracy dozór inżynieryjno-techniczny na hali produkcyjnej, nadzorując i kontrolując pracę pracowników produkcyjnych. Czynności administracyjne typu dokonywanie podliczeń i zapisów zajmowały wnioskodawcy nie więcej niż 20-30 minut dziennie. Przez pozostały czas przebywał na stanowiskach pracy podległych mu pracownikom, w ich środowisku pracy i będąc narażonym na takie same, jak oni, zagrożenia.

W okresie od 1 lipca 1980 r. do 15 maja 1986 r. oraz od 1 stycznia 1989 r. do 12 lutego 1996 r., będąc zatrudnionym w (...) sp. z o. o. z siedzibą w R., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na: a) obsłudze pieców rafineryjnych topielnych, formiarni, urządzeń odpylających i odlewniczych na stanowiskach formierz, odlewnik, wytapiacz metali niezależnych (prace wymienione w dziale III poz. 43 pkt 1, 4 i 17 załącznika nr 1 wykazu „A” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze i prace polegające na sprawowaniu kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji oraz dozoru inżynieryjno-technicznym w oddziałach i wydziałach na stanowiskach mistrz oraz kierownik, wymienione w dziale XIV poz. 24 pkt 1, załącznika nr 1 wykazu „A”). Pełniąc funkcje kierownicze, wnioskodawca nie zmienił środowiska pracy, nadal fizycznie wykonywał swoje obowiązki w miejscu, gdzie był zatrudniony dotąd jako wytapiacz metali – stale przebywał na stanowiskach pracy w odlewni, dozoru zatrudnionych tam pracowników. Nie nastąpiła zmiana środowiska zatrudnienia - nadal przebywał fizycznie w tym samym miejscu co poprzednio, w stanie zapylenia, w warunkach szkodliwych dla zdrowia, jedynie zmienił zakres jego obowiązków, przy czym samo stanowisko z mocy prawa było zakwalifikowane do uznania za pracę w warunkach szczególnych.

Skarżący podawał, że brak sprecyzowania dat w świadectwie potwierdzającym wykonywanie pracy w szczególnych warunkach, posiada drugorzędne znaczenie i nie może skutkować odmową przyznania prawa do rekompensaty - bowiem sam fakt wykonywania pracy w takich warunkach, bez względu na ilość zajmowanych stanowisk, będzie uzasadniał uznanie kwalifikacji warunków szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy ZUS Oddział w R. wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. W jego treści podniósł, że wnioskodawca nie udowodnił, że posiada co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS

przebytych przed 2009 r., co pozostaje w niniejszej sprawie przedmiotem sporu. Prawo do uzyskania rekompensaty mają osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r., które przed dniem 1 stycznia 2009 r. wykonywały przez co najmniej 15 lat pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów obowiązujących do 31 grudnia 2008 r. (art. 32 i 33 ustawy emerytalnej) oraz nie nabyły z tego tytułu prawa do wcześniejszej emerytury. W świadectwie wystawionym przez (...) sp. z o.o. w upadłości, nie sprecyzowano okresów, przez jakie skarżący świadczył pracę na poszczególnych stanowiskach pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. K. urodził się w dniu(...)r.

W okresie od 1 września 1975 r. do 30 kwietnia 1978 r., będąc zatrudnionym w (...), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na przygotowywaniu mas formierskich i prace formierzy oraz rdzeniarzy na stanowisku formierz ręczny (prace wymienione w dziale III poz. 21 pkt 2 załącznika nr 1 wykazu „A” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze).

W okresie od 1 maja 1978 r. do 30 czerwca 1980 r., będąc zatrudnionym w (...), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji oraz sprawował dozór inżynieryjno - techniczny w oddziałach i wydziałach na stanowisku brakarz (prace wymienione w dziale XIV poz. 24 wykazu „A” ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.).

W okresie od 1 lipca 1980 r. do 15 maja 1986 r. oraz od 1 stycznia 1989 r. do 12 lutego 1996 r., A. K., będąc zatrudnionym w (...). z siedzibą w R., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na:

a) obsłudze pieców rafineryjnych topliwych, formierni, urządzeń odpylających i odlewniczych na stanowiskach formierz (1 lipca 1980 r. – 21 maja 1986 r.), odlewnik (22 maja 1986 r. – 31 grudnia 1988 r.), wytapiacz metali niezależnych (styczeń 1989 r. – grudzień 1991 r.) - (prace wymienione w dziale III poz. 43 pkt 1, 4 i 17 załącznika nr 1 wykazu „A” ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.,

b) sprawowaniu kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji oraz dozoru inżynieryjno - technicznego w oddziałach i wydziałach na stanowiskach mistrz (1992-1994) oraz kierownik (1995-1996), wymienione w dziale XIV poz. 24 pkt 1, załącznika nr 1 wykazu „A” ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

W świadectwie pracy wystawionym przez (...) w upadłości, nie sprecyzowano okresów (czasokresów oznaczonych datami), przez jakie odwołujący świadczył pracę na poszczególnych stanowiskach.

Na stanowisku formierz i odlewnik, odwołujący pracował na odlewni metali niezależnych (mosiądz, srebro). Wykonywał formy gipsowe i formy skorupowe z piasków kwarcowych. Przy przygotowaniu form należało stopić metal (mosiądz, srebro) i zalać formy. Po ostygnięciu odlewy należało wybić z formy, obciąć układy zalewowe i oczyścić odlewy z zalewek i zanieczyszczeń. Do tego celu używał szlifierek taśmowych. Odwołujący odlewał również formy w formach metalowych wielokrotnego użytku. W takich formach odlewy były wykonywane z mosiądzu ołowiowego (zawory gazowe, złączniki, trójniki). Gotowe odlewy należało oczyścić z układów wlewowych i zalewek na szlifierce. Na odlewni panowało duże zapylenie od zanieczyszczonych odlewów i zadymienie od wypalanego wosku z form gipsowych. Na hali cały czas unosiły się opary z topionego mosiądzu ołowianego i krzemowego.

Następnie A. K. awansował i przeniesiono go do pracy na stanowisku mistrz, gdzie pracował od 1992 r. do 1994 r. Następnie pod koniec zatrudnienia, awansował na stanowisko kierownika i funkcję tę sprawował od 1995 r. do 1996 r. Na stanowisko mistrza został awansowany przez kierownika, a kiedy został kierownikiem (awans ze strony szefa produkcji), nie było już stanowiska mistrza. Stanowiska mistrza i kierownika były związane z analogicznym zakresem obowiązków, a różnica dotyczyła jedynie wysokości wynagrodzenia.

Stanowiska kierownicze zajmowane przez A. K. również miały charakter pracy fizycznej. Wnioskodawca nie zmienił środowiska pracy, nadal fizycznie wykonywał swoje obowiązki w miejscu, gdzie był zatrudniony wcześniej jako wytapiacz metali – stale przebywał na stanowiskach pracy w odlewni, dozoruując zatrudnionych tam pracowników: formierzy, odlewników, pracowników woskowni i rdzeniary. Wnioskodawca miał – na hali produkcyjnej – do dyspozycji kantorek-pomieszczenie o pow. 2-2,5 m (obok pieca), gdzie zajmował się m.in. listami obecności, kartami zegarowymi oraz dokumentacją dla dyrekcji. Czynności te były nierytmiczne, nasilone pod koniec miesiąca, a średni czas realizacji pracy biurowej to ok. 20-30 minut dziennie. Przez pozostały czas A. K. przebywał na hali produkcji. Tzw. pracownicy umysłowi znajdowali się w oddzielnym biurze.

Ubezpieczony, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy sprawował dozór inżyniersko-techniczny na hali produkcyjnej, nadzorując i kontrolując pracę podległych pracowników, w ich środowisku pracy i będąc narażonym na takie same, jak oni, zagrożenia.

Wskazane prace są zaliczane do prac w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie „A” w dziale III poz. 43 pkt 1, 4 i 17 i w dziale XIV poz. 1 pkt 24 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Ubezpieczony nie nabył prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym ani do emerytury pomostowej i w okresie do 1 stycznia 1999 r. przepracował więcej niż 15 lat warunkach szczególnych.

Decyzją z dnia 30 stycznia 2020 r. ww. przyznano prawo do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego od dnia 24 stycznia 2020 r.

W dniu 28 lutego 2020 r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniosek o rekompensatę.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury dla osób pracujących w szczególnych warunkach.

(dowód: akta emerytalne wnioskodawcy, akta osobowe wnioskodawcy, zeznania świadków: P. L. – k. 34-35 i A. D. – k. 35, zeznania wnioskodawcy A. K. – k. 44-45)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niekwestionowaną i tym samym wiarygodną dokumentację złożoną w aktach organu rentowego.

Aspekt wiarygodności posiadają ujawnione w toku postępowania dowody z dokumentów. Ich treść i autentyczność nie budzi wątpliwości, stanowiąc odzwierciedlenie stanu rzeczywistego.

Atrybutem wiarygodności Sąd obdarzył również zeznania złożone przez świadków: P. L. i A. D. oraz wnioskodawcę A. K.. W ocenie Sądu były one jasne, spójne i korespondowały z pozostałymi dokumentami stanowiącymi podstawę rozstrzygnięcia. Z powyższych względów, zostały uwzględnione przez Sąd przy dokonywaniu ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1924), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeśli legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszącym co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę. Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 23 ustawy).

Rekompensata jest formą odszkodowania za utratę możliwości nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów obowiązujących przed 2009 r. dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej (art. 2 pkt 5 ustawy) – por. wyrok SA w Warszawie z 23.04.2018 r. (III AUa 921/16). Przepis art. 23 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych reguluje, że rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, natomiast kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne przed 1 stycznia 1999 r. (art. 173 ustawy emerytalnej). Warunek sformułowany w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata przysługuje ubezpieczonym objętym systemem zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczonej według formuły zdefiniowanego świadczenia (por. także wyrok SA w Łodzi z 25.10.2017 r., III AUa 812/16). Rekompensata, o której mowa w art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, nie przysługuje osobie, która ex lege nabyła prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, chociażby nie złożyła wniosku o to świadczenie i nie uzyskała prawa do niego potwierdzonego decyzją organu rentowego (por. wyrok SN z 16.5.2018 r., III UK 88/17, wyrok SA w Lublinie z 12.2.2020 r., III AUa 499/19 i wyrok SA w Rzeszowie z 19.12.2019 r., III AUa 546/18).

Co do zasady, pracą w szczególnych warunkach jest praca wykonywana przy takim samym oddziaływaniu szkodliwych czynników niezależnie od branży, w jakiej jest świadczona, chyba że właśnie ze specyfiki tej branży wynika szkodliwość i uciążliwość warunków pracy. Jeżeli pracownik w ramach swych obowiązków był narażony na działanie takich samych czynników, na jakie byli narażeni pracownicy działu przemysłu ujętego w załączniku, i przez co ich praca była uznana za pracę w szczególnych warunkach, to zróżnicowanie sytuacji tych pracowników jedynie z tego powodu naruszałoby zasadę równości w traktowaniu podmiotów (osób) znajdujących się w tej samej sytuacji.

Prawo do rekompensaty mają osoby urodzone po 1948 r., które przed 1 stycznia 2009 r. wykonywały przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy emerytalnej. Podobnie jak przy ustalaniu tego okresu na potrzeby przyznania emerytury w niższym wieku emerytalnym, przy ustalaniu prawa do rekompensaty mogą być uwzględnione tylko okresy, w których praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie zostaną też zaliczone te okresy trwania stosunku pracy, za które wypłacono wynagrodzenie chorobowe lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

W przedmiotowej sprawie spór pomiędzy stronami dotyczył tego, czy wnioskodawca w okresie zatrudnienia w (...) wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W konsekwencji spór sprowadzał się do tego, czy wnioskodawca legitymuje się na dzień 31 grudnia 2008 r. 15-letnim stażem pracy w rozumieniu art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Jak ustalił sąd, prace wskazane i wykonywane przez skarżącego w okresie spornym są zaliczane do prac w szczególnych warunkach, wymienionych w wykazie „A”: obsługa pieców rafineryjnych topielnych, formierni, urządzeń odpylających i odlewniczych na stanowiskach: formierz, odlewnik i wytapiacz metali niezależnych (dział III poz. 43 pkt 1, 4 i 17). Do tego dochodzą prace ujęte w dziale XIV poz. 1 pkt 24: kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Ubezpieczony pełnił stale i w pełnym wymiarze czasu pracy dozór inżynieryjno-techniczny na hali produkcyjnej, nadzorując i kontrolując pracę formierzy, odlewników, pracowników woskowni i rdzeniarzy. Stale przebywał na hali produkcyjnej na stanowiskach produkcyjnych. Czynności administracyjne i to niecodziennie zajmowały wnioskodawcy nie więcej niż 30 minut. Przez pozostały czas przebywał na stanowiskach na hali produkcyjnej, przebywając w środowisku pracy pracowników nadzorowanych i będąc narażonym na takie same, jak oni, zagrożenia.

Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej

szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne i otoczenia. Za taką pracę został uznany w wykazie A dozór inżyniersko-techniczny. Jednocześnie osoba wykonująca taki dozór nie musi stale przebywać na stanowiskach, gdzie jest wykonywana praca, w zakresie jej obowiązków musi być bowiem przewidziane sporządzanie dokumentacji, planów organizacyjnych i innych czynności, które z reguły nie są czasowo dominujące. Ponoszenie odpowiedzialności za wykonywanie pracy, w której każdy błąd techniczny może narazić na niebezpieczeństwo pracowników i inne osoby, należy uznać za wykonywanie pracy w warunkach szczególnych (por. wyrok SN z 30.1.2008 r., I UK 195/07). Podobny pogląd zaprezentował SN w wyroku z 4.10.2007 r. (I UK 111/07), stwierdzając, że objęcie nadzorem lub kontrolą także innych prac niż wymienione w wykazie „A” nie wyłącza zakwalifikowania samego nadzoru lub kontroli jako pracy w szczególnych warunkach, jeżeli te inne prace nie są na danym oddziale lub wydziale podstawowe. Czynności te dokonywane były wyłącznie w hali produkcyjnej, w bezpośredniej styczności z osobami, których prace wymienione są w rozporządzeniu. Ubezpieczony nie posiadał wydzielonego na terenie zakładu biura, ale swoje stanowisko miał bezpośrednio w hali produkcyjnej. Nawet czynności związane z dokumentacją wykonywał na terenie hali produkcyjnej, a nie w oddzielnym biurze.

Nawet, gdyby hipotetycznie przyjąć, że odwołujący był zatrudniony na dwóch stanowiskach równocześnie, to i tak pracę przez wskazany okres należałoby zakwalifikować jako zatrudnienie w szczególnych warunkach. Podobne stanowisko jest ugruntowane w orzecznictwie sądowym (por. wyrok SA w Krakowie z 17.9.2013 r., III AUa 130/13). I tak, pracownik, który wykonywał łącznie różne rodzaje prac w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jest uprawniony do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach, wymaganego do wcześniejszej emerytury. Wymóg wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy odnosi się do ciągłego (nieprzerwanego, stałego) wykonywania pracy w rozmiarze pełnych dniówek na stanowisku objętym wykazem prac w szczególnych warunkach. Zaś wykonywanie różnych prac na różnych stanowiskach w ramach dobowego wymiaru czasu pracy kwalifikuje się jako spełnienie przesłanki wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako wykonywanej w warunkach szczególnych w rozumieniu § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Podobny pogląd zaprezentował też SN w wyroku z 27.1.2012 r. (II UK 103/11), gdzie wskazano, że pracownik, który wykonywał łącznie różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r.), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jest uprawniony do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach, wymaganego do wcześniejszej emerytury. Stanowisko to jest od lat niezmiennie i potwierdza je najbardziej aktualne orzecznictwo (por. wyrok SN z 30.3.2017 r., II UK 41/16), gdzie po raz kolejny wskazano, że praca w ciągu 8 godzin dziennie na różnych stanowiskach jest zaliczana do stażu pracy w szczególnych warunkach, a prace incydentalne nie mają wpływu na taką kwalifikację.

Końcowo należy podkreślić, że brak sprecyzowania dat w świadectwie potwierdzającym wykonywanie pracy w szczególnych warunkach, posiada drugorzędne znaczenie i nie może skutkować odmową przyznania prawa do rekompensaty - bowiem sam fakt wykonywania pracy w takich warunkach, bez względu na ilość zajmowanych stanowisk, będzie uzasadniał uznanie kwalifikacji warunków szczególnych.

W postanowieniu z 10.4.2018 r. (I UK 242/17) SN wskazał, że stwierdzenie przez organ rentowy, że „warunki szczególne stwierdza pracodawca” w sposób oczywisty nie jest przyznaniem faktu wykonywania pracy w warunkach szczególnych w okresie objętym świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach (art. 229 KPC) ani nie można z tego wywodzić, że jest to fakt niezaprzeczony przez organ rentowy (art. 230 KPC). Skoro mimo przedłożenia tego świadectwa organ rentowy odmawia prawa do świadczenia, nie uznając wymienionej w nim pracy za pracę w warunkach szczególnych i to właśnie stanowi przedmiot postępowania sądowego, to fakt ten jest między stronami sporny, a ciężar jego udowodnienia (onus probandi) spoczywa na ubezpieczonym, zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 6 KC.

Należy wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 9.4.2009 r. (I UK 316/08) w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom. Nie może zatem ulegać wątpliwości, że pracownik albo ubezpieczony ubiegający się o świadczenie z ubezpieczenia społecznego może w

postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych wszelkimi dowodami wykazywać okoliczności, od których zależą jego uprawnienia z tytułu ubezpieczenia - także wówczas, gdy z dokumentu (np. zaświadczenia o zatrudnieniu) wynika coś innego (art. 473 KPC). Należy wprowadzić stwierdzić, że okres zatrudnienia w szczególnych warunkach organ rentowy stwierdza na podstawie wystawianych przez zakład pracy świadectw pracy, jednakże pracownik nie może ponosić ujemnych konsekwencji za niedokładności w określaniu stanowisk pracy przez pracodawcę, albo braku wystawienia stosownych zaświadczeń, jeżeli w sposób niebudzący wątpliwości wykaże wykonywanie pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Sąd w toku postępowania zainicjowanego odwołaniem wnioskodawcy nie może zatem ograniczać możliwości udowodnienia, że dana praca wykonywana była w szczególnych warunkach jedynie do świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionych według ustalonego w przepisach wzorca, lecz powinien wszelkimi dostępnymi dowodami, wskazanymi przez strony postępowania, dokonać oceny, czy praca w okresie spornym była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (por. wyrok SN z 15.2.2018 r., I UK 544/16).

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż wnioskodawca spełnił wszystkie warunki przewidziane w art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych do nabycia prawa do rekompensaty. Z tych też względów - na podstawie art. 477¹⁴ § 2 KPC - Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do rekompensaty od miesiąca złożenia wniosku.

Orzeczenie o kosztach procesu uzasadnia treść art. 98 KPC i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).